

Jsou písničkáři blázni?

Tak jsem si četl knihy **VLADIMÍRA MERTY** Zpívaná poezie (*úvaha vzniklá za pochodu v letech 1982 - 84, vydal Pantan 1990*) a Folk – bluesová kytara a harmonika aneb vše o folku, co jste chtěli vědět a styděli se zeptat! (ARTEM 1992).

Jsou plné zajímavých myšlenek. Pár jsem jich po náhodném zalistování pro vás vybral.

- Folková hudba do rádia mezi zprávami, sladké melodie a jinou vatu jaksi nezapadá.

- Jediná věc, která nesmí písničkářům chybět, je touha sdělit, otevřít se – tedy ambice dát se vsanc, položit svůj okamžitý pocit k nohám posluchače.

- Folkář může připomínat kokoli, jen ne hvězdu.

- Zdá-li se vám písnička dokonalá, zajímavá, fešně naparáděná a už se nemůžete dočkat, až ji poprvé zahrájete, položte si poslední – nejtěžší – otázku: komu jste ji ukradli.

- Kytara není jen brnkací krabice, ale tajuplný vesmír, malé boží varhany na ruční pohon.

- Písničkáři mají u své generace otevřený účet s velkým kreditem. Vyšli zatím ze všech prověrek se ctí?

- Většina písničkářů většinou píše o stejné touze - být malou rybou v síti s velkými oky.

- Jakési sebeukájení ometými myšlenkami a slovy, ovšem stačí častá publika k okamžitému ztotožnění s autorem. Dav lze navést k ledasčemu, prvosignální prostota s pachutí náhražky zakázaného ovoce může být i receptem na rychlou popularitu

- Strašně nerad bych seděl v komisi rozhodující o tom, kdo smí vystupo-

vat. Ale někdy mívám chuť vyskočit a dotyčnému smutnému hrdinovi „bez dluhů“ předložit všechny jeho nekryté směnky naráz.

- Trapnost budi soucit a od něj není daleko k opovržení. A jednou padlý folkař je provzdý padlý folkař (bohužel).

- Jsou případy, kdy člověk sám sobě lže. Nedopustíte, aby se to stalo hned v prvním verši vaší nově vznikající písně. Máte na to ještě celé tři minuty...

- Po vyzáření vnitřní energie, kterou do písně vložíte při poslechu, nebo při vlastním zpěvu, některé melodie znovu ožijí, jiné zapadnou a tiše uhynou rozptylem v milosrdném tichu. Nechte je dožít – nedávejte jim umělé transfúze a nové kabáty. To obstarají profesionální hyeny.

- Folkové hnutí dává svou neformálností příležitost zapadnout do kolektivu, aniž je nutno vzdát se kousku individuality. Zpěváci se svým publikem hoří ve stejném ohni. Skryté, zatajené a netušené se ozřejmuje pod prahem vnímání a v okamžicích ztotožnění se stává majetkem všech.

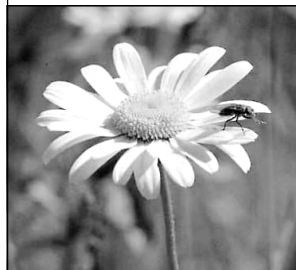
- Nepožadují nic víc, než přiznání samočisticích schopností, jež v sobě folk má. Folkář nevzniká propadem z „vyšších“ sfér. Není to autsajdr. Být písničkářem znamená mít přinejmenším dvě povolání, z nichž alespoň jedno je rizikové.

- Písničkář prodává svou duši, pop hvězda svou legendu. Písničkář je odměňován novými impulsy, byť si měly podobu kopanců. Pop hvězda sbírá popularitu, peníze a prodává svůj lesk. Vzpomíná na mládí, na nevytopené šatny, suchý chleba, podzemní garáže, ve kterých se zkušelo před patnácti, dvaceti lety. Písničkář nemusí vzpomínat. To je všechno...

Václav Müller

úryvek z článku - InternetFOLK
17. 5. 2001

zítřek byl prohlášen
KVĚTINOVÝM dnem

DÍLNY
BATIKOVÁNÍ TRIČEK
a VÁZÁNÍ KYTIC
od 12 - 17 hod v Liduše

Nezapomínejte, že **VÝSTAVY** probíhají v hojném počtu dál! Například obrazy Jana Křena v Justičním sálu zámku nebo projekt Zmizelí sousedé v chodbě kostela sv. Jakuba...

Chcete na koncert
VOLŇÁSKA

Přijďte si ho zasloužit. Brigáda je každý den v 8 hod ráno před Domem dětí na náměstí.

Dnes ráno se před Domem dětí sešlo **42 brigádníků!**

NÁLEZY A ZTRÁTY
hlaste na
INFORMACÍCH

MLADÁ FRONTA
DNES

ZPRAVODAJ¹⁴

keltský

6. 8.

Třikrát NEJ

Odpolední předkrm na Kocouří scéně měl tentokrát jen jeden chod, k tomu pro Prázdniny ne zcela typický. Přivalivší se Lavina z Hradce Králové si oblíbila klasický rock (nebo, chcete-li, bigbít) osmdesátých a devadesátých let, a tak náměstí dunělo. Skupina má velmi nízký věkový průměr a navázala rychle kontakt s diváky, to je na „kocourech“ základ úspěchu. A pokud jde o žánr, řada folkáčů má dnes také v podstatě rockové doprovodné kapely, takže kdyby za rok přijeli Olympie nebo Lucie, už by moc nevybočovali...

Na zámku se pro pondělní večer ovšem ještě udržela akustická muzika. Vydržet tři hodiny s hudbou britských ostrovů, to bude záběr, říkal jsem si. Ale nakonec to uteklo jak mraky z večerní oblohy. Tři skupiny představily různé přístupy, od tradičního po tvůrčí, a díky tomu jsme nechali nudu před zámeckou branou. A každé ze tří seskupení mohlo dostat nějaké to NEJ – aspoň ode mne.

Jauvajs byli pro mě nejsympatičtější. Podporování početnou skupinou příznivců se rychle převlékli z viditelného napětí do pohody a předvedli jeden ze

svých nejlepších výkonů. Ve skvělé formě hráli a zpívali (především česky, což bylo velké plus) zejména Roman a Jakub, na čemž kapela mohla stavět pěkné vokály, dokonce si v závěru dovolila i Amazing Grace v acapellové podobě. Jauvajs po čtyřech účinkováních na Kocouří scéně zaslouženě dorostl k hlavnímu pódiu, a pokud dodá do svého projevu ještě víc razance a sežene si ještě jednou výrazný dívčí sólový hlas, mohl by se za pár let stát hlavní hvězdou večera.

V razanci a nasazení by se mohl inspirovat třeba hned následujícím Czelticem. Tato pětičlenná pražská parta v Telči už vystupovala a oprávněně získala mnoho pochval za stylovost. Pod vedením Vaška Routa, který ve skotské sukni zpíval, chrástil a hrál na dudy, předvedli ostatní špičkové instrumentální výkony. Akordeon s houslemi rejdlily bezchybně nahoru a dolů, z bodhránu vystřeloval přesný rytmický podklad, kytara vyplnila volná místa ve zvukovém spektru a k tomu mohli Vašek, Petr nebo Lenka zpívat. Czeltic tak ode mne dostal titul nejstylovější skupina večera. Pokud ještě zpěváci doplní intonaci, Vašek se tro-

chu zmírní v průvodním slově a nebude tlačit na pilu, vyroste brzy Honzovi Hrubému i Asonanci další konurent.

Honza Hrubý s Kukulínem si nicméně tentokrát ještě plně zasloužili ocenění za nejprofesionálnější výkon. Hornpipy, jigy, reely i některé „neirske“ věci (jako například hned úvodní chodskou lidovku) by mohl Honza na housle zahrát bezchybně

i ve spánku. Dohromady s akordeonem, hobojem a klávesami, které obstarávaly automatickou bicí sekci, přivedli nádvoří do stavu vytržení, kdy všichni pozorně poslouchali a po každé skladbě vybuchl kotel nadšeného potlesku. Na rozdíl od loňského roku, kdy jsem byl z „keltského“ večera trochu rozpačitý, jsem odcházel mimořádně potěšen.

-HH-

Performance = životní zážitek

Kdo nestihl včerejší nocturno, přišel o naprosto jedinečné představení dvou podivuhodných bytosť. Obávám se, že jsem za celou existenci Prázdnin v Telči neviděl krásnější akci. To, co sehráli v Seminářské zahradě Petr Nikl & Vojta Havel, mělo v sobě sílu pravěkého rituálu stejně jako humor a lehkost bytí v současné společnosti... (postmodernita je obrácena zpět k duchovnosti). Postava zpívající v okně, zvífecí maska připomínající planetu opic, pozlátka šatu, jablka, okapová roura, voda, lovecké náčiní, rybářské pruty a něco lehkého houpavého na nich, papoušek, Ken (ten od Barbie) oběšen tančí a „v prostředí louky padá zlato na brouky...“ Dokonalá směs podivuhodných pocitů. Oproti předem nacvičenému divadlu stojí performance (výtvarná akce) na improvizaci,

ci, lépe řečeno na citlivém vjemu místa a času a na okamžité reakci na jakýkoli podnět. Hraje cokoliv. Zvuky a ruchy padajících předmětů, kožešiny, motůrek pohyblivé hračky, větráček... Petrem Niklem doslova ožil celý prostor a k tomu všemu živelně pulsující virtuózní hra na cello, violu da gamba a průzračný hlásek mimozemského performer. Nejde o vypočítanou šou, každý divák musí hledat a nachází svá vysvětlení dějů a minipříběhů. Akce umocňuje realitu, stáváme se součástí živoucí skutečnosti. Díky za ukázkou, že existuje taky „Jiný svět“, pravdivější nebo i radostnější než komerční konzum.

Matěj Kolář

www.galerie.chrudim.cz/vystava_nikl.htm
www.divus.cz/knihy/nikl/nikl-portret.htm

Vladimír Merta a Jana Lewitová

Písničkář a kytarista Vladimír Merta už řadu let ožívuje v rámci skupiny Mišpacha tradici polozapomenutých židovských písníček ze střední Evropy i odjinud, zpěvačka Jana Lewitová se před třemi lety na albu Sefardské písně vrátila k hudbě těch Židů, kteří byli před pěti sty lety vyhnáni ze Španělska. Nový kompaktní Sephar-

dnes
NOCTURNO
Ambit sv. Jakuba

dic Inspiration (ARTA) natočili společně a vybrali na ně další písně, které si sebou Sefardé odnesli do exilu do Turecka, Řecka, Maroka i do Bosny. Lewitová umí našťastí dát prastarým písničkám větší dávku života nežli mnohé jiné zahraniční zpěvačky, které se do tohoto repertoáru pouštějí...

Petr Korál, *Rock a Pop*, úryvek článku
music.taxoft.cz/v_merta/

divadlo Kvelb hra: Kašpar Rek

dnes
NOCTURNO
náměstí

Zpravodaj
tiskneme
na stroji firmy

Robert Křesťan a Malinaband

Ještě do nedávna si asi mnozí z nás nedokázali představit vedle jména Roberta Křesťana název jiné kapely než Druhá tráva. Dnes tomu již tak není.

zítra
ZÁMEK

Tento výborný textař a skladatel (dnes i překladatel) koncertuje s Malinabandem. Dá se říci, že základ muzikantských osobností mají obě kapely společný, stejně jako v Druhé trávě v něm najdeme jména Luboše Maliny (banjo, flétny...), Luboše Novotného (dobro) a Martina Ledviny (akustická, el. kytara). Vedle nich pak Ďura Grigláka (kontrabas, baskytara), Stano Palúcha (housle) a Miloše Dvořáčka mladšího (bicí). Stejně, jak je bohatší obsazení Malinabandu, je i barevnější muzika těchto sestav oproti Druhé trávě, a tak se je určitě nač těšit.

-alík-

Wabi Daněk

zítra
ZÁMEK

Představovat autora Rosy na kolejích, je asi zcela zbytečné. Tento rodák ze Zlína má na svém kontě pěknou řádku písní, o kterých se dá říct, že téměř zlidověly. Ale nebyla to vždy muzika, kterou si vydělával na chleba. Původním povoláním zámečník, svářeč, později řidič sanitky... Dnes má na kontě pět desek a na pódii ho vidáme nejčastěji ve společnosti fenomenálního kytaristy Miloše Dvořáčka.

www.wabi.cz
-alík-

Charlie McCoy

zítra
ZÁMEK

Tento legendární nashvillský hráč na harmoniku ve své příručce Beginning Country Harp uvádí: „Kořeny jednotónové harmoniky, která byla stěžejní pro blues a v Americe tak úspěšná, se nacházejí v Čechách. Richterova harmonika – historický nástroj jako takový – je původním vzorem pro Marine Band, která byla vyráběna firmou Hohner od roku 1896 a dostala název podle kdysi nejpůvodnějšího orchestru americké námořní pěchoty. Harmonika Marine Band byla v Americe jedním z bestsellerů...“ Letos je tento fenomenální muzikant na Prázdninách v Telči!

-alík-

zítra
KOCOUR
15 - 16:30 hod

zítra
KOCOUR

soubor dětí z Ruska

sbor sv. Pluka

Kromě scény Kocour vystoupí i na zítřejším nocturnu.

Freegrass

Slůvkem „Free“
jsme neměli na
mysli, že v ka-

zítra
KOCOUR

pele vládnou uvolněné mravy (tedy alespoň ne pořád), nýbrž že naše muzika odmítá respektovat obvyklé hranice mezi tím, co je a není bluegrass. Jestliže od nás očekáváte standardně zahraničných 10 povinných skladeb (Sitting on The Top of The World atd.), pak na náš koncert raději nechoďte. Pokud vám náhodou nějaký ten „standard“ zahrajeme, buďte si jistí, že by ho ani sám autor nepoznala. Slůvkem „Grass“ si troufáme naznačit, že naše muzika s bluegrassem přece jen něco společného má, i když to (zvláště s některými) nebude na první pohled zřejmé.

freegrass.webpark.cz

Firma CHESTERTON s. r. o. a firma ŠIMEK koupila pro muzikanty účinkující na Prázdninách v Telči knihu Telč na starých pohlednicích (nakl. Listen). DĚKUJEME!

